

Peto vrhunsko srečanje Latinskoameriške in karibske države - Evropska unija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2008 o petem vrhunskem srečanju latinskoameriških in karibskih držav in Evropske unije v Limi

Evropski parlament,

- ob upoštevanju deklaracij, ki so bile sprejete na štirih dosedanjih vrhunskih srečanjih voditeljev držav in vlad Latinske Amerike in Karibov ter Evropske unije v Riu de Janeiru (28. in 29. junija 1999), v Madridu (17. in 18. maja 2002), v Guadalajari (28. in 29. maja 2004) in na Dunaju (od 11. do 13. maja 2006),
 - ob upoštevanju skupnega sporočila s trinajstega ministrskega srečanja skupine iz Ria in Evropske unije, ki je potekalo 20. aprila 2007 v Santu Domingu v Dominikanski republiki,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila z ministrskega srečanja o dialogu iz San Joséja med trojko Evropske unije in ministri srednjeameriških držav, ki je potekalo 19. aprila 2007 v Santu Domingu v Dominikanski republiki,
 - ob upoštevanju sklepne listine sedemnajste medparlamentarne konference Evropske unije in latinskoameriških držav, ki je potekala od 14. do 16. junija 2005 v Limi,
 - ob upoštevanju resolucij z dne 15. novembra 2001 o vsestranskem partnerstvu in skupni strategiji za odnose med Evropsko unijo in Latinsko Ameriko¹ in z dne 27. aprila 2006 o okrepljenem partnerstvu med Evropsko unijo in Latinsko Ameriko²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. novembra 2007 o trgovini in podnebnih spremembah³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. oktobra 2007 o umorih žensk v Mehiki in Srednji Ameriki ter vlogi Evropske unije v boju proti temu pojavu⁴,
 - ob upoštevanju resolucij Evro-latinskoameriške parlamentarne skupščine z dne 20. decembra 2007,
 - ob upoštevanju člena 103(4) svojega Poslovnika,
- A. ker je bolj kot kdajkoli prej potrebno nadaljnje poglobljanje dvoregijskega strateškega partnerstva, dogovorjenega na štirih dosedanjih vrhunskih srečanjih voditeljev držav in vlad Latinske Amerike in Karibov (LAK) ter Evropske unije,

¹ UL C 140 E, 13.6.2002, str. 569.

² UL C 296 E, 6.12.2006, str.123.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0576.

⁴ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0431.

- B. ker je treba še veliko narediti na političnem in varnostnem, pa tudi na socialnem, trgovinskem in proračunskem področju strateškega partnerstva, čeprav so bili že storjeni pomembni koraki,
- C. ker mora strateško partnerstvo spodbujati zблиževanje svojih družb, izboljšati raven družbenega razvoja ter bistveno prispevati k občutnemu zmanjšanju revščine in socialne neenakosti v LAK; k temu mora prispevati tudi gospodarska rast, značilna za to regijo v zadnjih letih, prav tako pa izmenjave, različne oblike pomoči in izkušnje na področju socialne kohezije, ki jih lahko nudi EU,
1. potrjuje svojo zavezo, da bo podpiral prizadevanja različnih organov za regionalno povezovanje EU in LAK in da bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da bo vrhunsko srečanje v Limi, ki bo potekalo 16. in 17. maja 2008, prineslo resničen napredek za strateško partnerstvo; odobrava odločna prizadevanja skupnega perujskega in slovenskega predsedovanja vrhunskemu srečanju, slovenskega predsedstva Evropski uniji, Komisije in Sveta v zvezi s tem;

Načela in prednostne naloge dvoregijskega strateškega partnerstva

2. potrjuje, da bo uporabljal dvoregijski pristop in dajal prednost dvoregijskemu strateškemu partnerstvu, ki je najboljši način za spoštovanje načel, vrednot in interesov partnerjev z obeh strani Atlantika;
3. zato znova opozarja na pravno veljavnost politične deklaracije z vrhunškega srečanja v Madridu (2002) o skupnih vrednotah in stališčih obeh regij (Madridska zaveza) z dne 17. maja 2002, pa tudi na skupno prizadevanje za multilateralizem, regionalno povezovanje in socialno kohezijo, znova potrjeno na vrhunskih srečanjih v Guadalajari (2004) in na Dunaju (2006);
4. predlaga, da se za strateško partnerstvo uporabi celovit strateški pristop, ki ne bo omejen na posamične predloge ali osamljena dejanja in katerega končni cilj bo, da se približno do leta 2012 vzpostavi območje vsestranskega evro-latinskoameriškega medregijskega partnerstva, ki bo vključevalo resnično strateško partnerstvo na političnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem področju ter skupno prizadevanje za trajnostni razvoj;
5. priporoča, naj bodo politični in varnostni vidiki strateškega partnerstva zasnovani na rednem in učinkovitem sektorskem in političnem dialogu ter na evro-latinskoameriški listini za mir in varnost, ki bo, skupaj z Ustanovno listino Združenih narodov (ZN), omogočila skupno oblikovanje političnih, strateških in varnostnih predlogov;
6. poudarja, da morajo trgovinski in gospodarski odnosi med partnericama, če naj koristijo obema stranema:
 - prispevati k raznolikosti in posodobitvi nacionalnih latinskoameriških proizvodnih sistemov – ti so še vedno zelo odvisni od maloštevilnih izvoznih proizvodov, mnogi pa so tudi primarni ali delno industrializirani – z učinkovitimi tehnološkimi alternativami, ki bodo imele pozitiven družben in gospodarski vpliv, na primer ustvarjanje delovnih mest in povečanje prihodkov gospodinjestev;
 - napredovati od izključno trgovinskih h gospodarskim, pri čemer je treba upoštevati gospodarske razlike v obeh regijah ter dati potreben poudarek družbenim in okoljskim

vidikom z vključitvijo načrtov za prenos in uporabo ekoloških in obnovljivih tehnologij, kar bo mogoče doseči z mešanimi dvoregijskimi vlaganji in skupnimi proizvodnimi sistemi;

- spoštovati načelo pravne varnosti in ugodno ozračje za naložbe;
 - upoštevati razlike v stopnjah razvoja, kar pomeni, da bo EU uporabila posebno diferencirano obravnavo, še zlasti pri gospodarsko in socialno manj razvitih državah;
 - spodbujati latinskoameriško povezovanje;
7. se strinja s predlaganim programom vrhunškega srečanja v Limi, osredotočenim na dve pomembni tematski področji: na revščino, neenakost in vključenost na eni ter na trajnostni razvoj in z njim povezana vprašanja okolja, podnebnih sprememb in energije na drugi strani;
8. opominja, da je hitra ustanovitev Evro-latinskoameriške parlamentarne skupščine (EuroLat) na prejšnjem vrhunškem srečanju na Dunaju kot parlamentarnega telesa strateškega partnerstva pomemben korak k demokratični legitimnosti in institucionalnemu okviru tega partnerstva, ki bo služil kot forum za razpravo, nadzor in spremljanje vseh vprašanj, ki zadevajo strateško partnerstvo in so naslovljena na parlamentarno skupščino;
9. priporoča, da se Evropska unija ter LAK države na vrhunškem srečanju v Limi znova zavežejo spoštovanju načel in vrednot večstrankarske parlamentarne demokracije, svobodi izražanja in tiska in spoštovanju človekovih pravic ter se odrečejo vsem oblikam diktature in avtorske oblasti;

Skupni ukrepi za učinkovit multilateralizem

10. opozarja na prednosti, ki jih lahko evro-latinskoameriškim partnerjem prinese skupno prizadevanje za multilateralizem, saj imajo partnerske države več kot milijardo prebivalcev ter predstavljajo tretjino vseh držav članic Združenih narodov in ustvarijo četrtno svetovne trgovine;
11. predlaga, da naj strateško partnerstvo temelji na uresničljivih ciljih in skupnih programih, ki jih navdihuje skupna odločitev za multilateralizem (Kjotski protokol, Mednarodno kazensko sodišče, boj proti smrtni kazni in terorizmu, odločilna vloga sistema ZN);
12. priporoča celovite ukrepe na vseh tistih področjih in forumih, kjer je jasno izraženo zблиževanje načel, vrednot in interesov, vključno s svetovnim mirom in varnostno politiko v okviru ZN, varstvom človekovih pravic, zaščito okolja, razvojem, udeležbo civilne družbe v procesu vladanja ter reformo mednarodnega finančnega in trgovinskega sistema ter njegovih institucij (Skupina Svetovne banke, Mednarodni denarni sklad, Svetovna trgovinska organizacija);
13. poudarja, da je multilateralni pristop najustreznejši način za soočanje s skupnimi izzivi, ki pestijo evro-latinskoameriške partnerje, kot so terorizem, preprodaja drog, organiziran kriminal, korupcija in pranje denarja, trgovina z ljudmi (vključno s kriminalnimi združbami, ki izkoriščajo in imajo koristi od nezakonitega priseljevanja), podnebne spremembe in vprašanja v zvezi z zanesljivo oskrbo z energijo;

14. znova izraža prepričanje, da je treba v boju proti terorizmu strogo spoštovati človekove pravice, državljanske svoboščine in pravno državo; zahteva takojšnjo brezpogojno izpustitev vseh ugrabljenih v Kolumbiji, zlasti tistih z zdravstvenimi težavami; meni, da mora biti odločitev gverilske skupine FARC oziroma drugih organizacij, odgovornih za ugrabitve, o izpustitvi ugrabljenecv enostranska, če pa se to ne bo zgodilo, je treba doseči sporazum o takojšnji izmenjavi ujetnikov iz humanitarnih razlogov;
15. usmerja pozornost na resolucije Združenih narodov, vrhunskega srečanja LAK-EU držav in Evropskega parlamenta, v katerih so ti zavrnili vsakršne prisilne ukrepe, na primer tiste v določbah ekstrateritorialne zakonodaje, ki so zaradi svojega enostranskega in ekstrateritorialnega značaja v nasprotju z mednarodnim pravom, izkrivljajo trgovino med evro-latinskoameriški partnerji ter ogrožajo skupno prizadevanje za multilateralizem;

Odločna spodbuda za regionalno povezovanje in pridružitvene sporazume

16. meni, da sta sklenitev in izvajanje celovitih, velikopoteznih in uravnoveženih pridružitvenih sporazumov med EU in LAK, ki so dopolnilo multilateralizmu STO in ki prispevajo k spoštovanju človekovih, gospodarskih in socialnih pravic državljanov, vzajemnemu trajnostnemu razvoju in odpravljanju socialne neenakosti, strateški cilj v mednarodnem prostoru, za katerega so značilni vse večja medsebojna odvisnost, gospodarska rast, pojav novih gospodarskih sil in vse večji svetovni izzivi, pa tudi pojavljanje resnih in globokih gospodarskih kriz, ki bi jih regionalno povezovanje lahko močno omililo ali razrešilo;
17. predlaga, da se na gospodarskem in trgovinskem področju ustanovi evro-latinskoameriško območje vsestranskega medregijskega partnerstva, zasnovano na modelu, združljivem z načeli Svetovne trgovinske organizacije in regionalnim povezovanjem, ki bo uvedeno v dveh fazah:
 - (a) v prvi fazi čimprejšnja sklenitev pogajanj o sporazumih o dvoregijem partnerstvu EU-Mercosur, EU-Andska skupnost in EU-Srednja Amerika ter razširitev obstoječih sporazumov EU-Mehika in EU-Čile;
 - (b) v drugi fazi, ki bo zaključena leta 2012, sklenitev sporazuma o vsestranskem medregijem partnerstvu, s katerim bodo različni vidiki strateškega partnerstva dobili pravno in institucionalno podlago ter popolno geografsko kritje in ki bo spodbujal prost pretok ljudi in dvoregijem trgovinsko izmenjavo z razširitvijo integracijskih sporazumov znotraj LAK in s procesom partnerstva EU z vsemi državami in regionalnimi skupinami;
18. zato predlaga, da se na vrhu v Limi naroči pripravo študije o izvedljivosti ter okoljski in socialni trajnosti sporazuma o vsestranskem medregijem partnerstvu, ki naj bi pripeljal do vzpostavitve predlaganega Euro-latinskoameriškega medregionalnega območja partnerstva;

Program iz Lime za izkoreninjenje revščine, neenakosti in izključevanja

19. poziva vrhunsko srečanje v Limi, naj ta program vključuje sprejetje omejenega števila jasnih, konkretnih in preverljivih zavez za vse omenjene teme, ki lahko dajo nov zagon strateškemu partnerstvu, hkrati pa bistveno izboljšajo raven življenja državljanov z obeh strani Atlantika; priporoča, da se nameni posebna pozornost zmanjšanju socialnih neenakosti in vključevanju skupin (zlasti avtohtonega prebivalstva), ki so na robu družbe in nimajo priložnosti;

20. poziva sodelujoče na vrhunskem srečanju LAK-EU držav naj v dvoregionalne sporazume sistematično vključijo Deklaracijo Združenih narodov o pravicah avtohtonih prebivalcev, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela 13. septembra 2007;
21. meni, da je bistveno, da obe regiji na trajen, praktičen in skladen način v svoje skupne pobude in programe vključita cilj socialne kohezije; potrjuje, da evro-latinskoameriška partnerja združuje skupen solidaren projekt, v katerem tržno gospodarstvo in socialna kohezija nista nasprotnika, temveč se medsebojno dopolnjujeta;
22. priporoča, naj program iz Lime za izkoreninjenje revščine, neenakosti in izključevanja vključuje jasne ukrepe, kot so:
- skupni ukrepi za uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015, vključno z načelom enakosti spolov, da se okrepi položaj žensk in zagotovijo njihove pravice;
 - uporaba finančnega instrumenta Unije za razvojno sodelovanje¹ mora biti prilagojena resničnim potrebam, saj ima precejšen vpliv na države s srednjimi dohodki, za katere je sodelovanje na področju tehnologije, višjega in visokošolskega izobraževanja ter inovativnosti in gospodarsko sodelovanje izjemno pomembno;
 - postopna uporaba sredstev finančnega instrumenta Unije za pospeševanje demokracije in človekovih pravic po svetu² za pomoč in programe, namenjene izboljšanju vladanja, sistema demokratičnih institucij in položaja človekovih pravic v državah LAK;
 - odprtje programov EU na področju poklicnega usposabljanja, izobraževanja, znanstvenega in tehničnega sodelovanja, kulture, zdravja in preseljevanja za latinskoameriške države;
 - podpora za programe institucionalnih in davčnih reform;
 - ustanovitev sklada za dvoregijsko solidarnost;
 - povečanje dodeljenih proračunskih sredstev, da se bodo lahko uresničile napovedane velike ambicije;
23. poziva partnerje, naj sprejmejo preudarne in učinkovite politike na področju demokratičnega vodenja, socialnih zadev, javnih financ in davkov, da se bo povečala socialna kohezija in zmanjšale revščina, neenakosti in marginalizacija;
24. meni, da je izobrazba in naložba v človeški kapital osnova za socialno kohezijo, gospodarski in socialni razvoj ter družbeno mobilnost;. poudarja svojo podporo vzpostavitvi skupnega prostora višjega in visokošolskega izobraževanja EU in LAK; poudarja, da je v LAK in v EU država tista, ki mora zagotoviti dostop do izobraževanja in do drugih javnih dobrin (zdravstvo, voda, varnost);

¹ Uredba (ES) št. 1905/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja (UL L 378, 27.12.2006, str. 41)

² Uredba (ES) št. 1889/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi instrumenta financiranja za spodbujanje demokracije in človekovih pravic po svetu (UL L 386, 29.12.2006, str. 1)

25. meni, da politika razvojnega sodelovanja EU, namenjena LAK, nujno potrebuje nov zagon, tako da se poleg glavnih elementov, in sicer boja proti revščini in socialnim neenakostim, vključi tudi pristop, s katerim bodo upoštevane različne gospodarske in socialne okoliščine ter stopnje razvoja držav LAK;
26. meni, da je zato nujno treba opustiti način razvojnega sodelovanja, pri katerem je LAK zagotovljena le pomoč, in namesto tega spodbuditi sodelovanje na področju tehnologije, višjega in visokošolskega izobraževanja ter inovativnosti in izkoristiti sredstva, ki jih na tem področju ponuja Sedmi okvirni program Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti¹;

Razvoj oblik sodelovanja na področju politik preseljevanja

27. vrhunskemu srečanju priporoča, naj vzpostavi sistematični dvoregijski dialog o preseljevanju, s katerim bo zagotovljena zaščita človekovih pravic delavcev migrantov na glede na njihove razmere, in naj na področju prostega pretoka oseb okrepi in poglobi sodelovanje z latinskoameriškimi državami izvora in tranzita na podlagi splošnih in uravnoveženih meril, kot že velja za afriške, sredozemske in sosedске države na vzhodu in jugovzhodu EU;
28. poziva, naj imajo vprašanja o nezakonitem preseljevanju in možnosti zakonitega preseljevanja prednostno vlogo v tem dialogu, zlasti z državami izvora in/ali tranzita nezakonitih priseljencev;
29. predlaga, da se za leto 2012 preučijo skupna pravila in predpisi splošnega obsega za omogočanje pretoka ne le blaga, storitev in kapitala, ampak tudi oseb; tako bi postopoma vzpostavili partnerstvo, ki bi v širokem obsegu koristilo obema stranema in bi vključevalo splošen pristop, ki ga na področju preseljevanja podpirajo ZN;
30. ponovno poudarja, da je treba zmanjšati pretirane stroške nakazil denarja delavcev migrantov in podpreti vrnitev tistih, ki si to želijo, s programi, ki bodo zaščitili vse njihove pravice, človeško dostojanstvo in položaj;
31. poziva Komisijo, naj pripravi sporočilo, ki bo prednosti, instrumente in predvidevanja globalnega pristopa k vprašanju migracij, ki je bil 15. in 16. decembra 2005 oblikovan v zaključkih Predsedstva Evropskega sveta in nadaljnje razvit v zaključkih Predsedstva Evropskega sveta¹⁴. in 15. decembra 2006, razširilo na latinskoameriške in karibske države;

Program iz Lime o trajnostnem razvoju, zlasti glede okolja, podnebnih sprememb in energije

32. priporoča, naj se v političnem programu med EU in LAK da prednost sodelovanju na področju podnebnih sprememb in politik za preprečevanje globalnega segrevanja; opozarja, da so največje žrtve podnebnih sprememb in poslabšanja okolja najrevnejši prebivalci, zlasti avtohtoni;
33. opozarja, da je pri tem zaveznitvo EU in LAK bistvenega pomena glede na interes, ki ga imata obe strani za spodbujanje trajnostnega razvoja in okoljskega ravnovesja, zaradi česar bi morali skupaj podpreti svoje okoljske pobude na mednarodni ravni;

¹ UL L 412, 30.12.2006, str. 1.

34. poziva latinskoameriške partnerje, naj v primerih, kjer se strani ne bi strinjali o podrobnostih ukrepov za boj proti podnebnim spremembam (na primer pri zračnem prometu), sprejme konstruktiven pristop in da se v nobenem primeru ne prepreči izvajanja pobud;
35. evro-latinskoameriškim partnerjem priporoča, naj si skupaj prizadevajo, da bi se Kjotskemu protokolu pridružile države z velikimi emisijami, ki tega še niso storile, in tudi za okrepitev in uskladitev stališča pri pogajanjih o mednarodnih instrumentih v zvezi z globalnim segrevanjem in za spodbujanje trgovanja z emisijami med regijama;
36. meni, da je treba gospodarski razvoj in trajnostni razvoj nujno združiti; pri tem podpira tiste države, ki so v najbolj neugodnem položaju pri njihovem dvojnem prizadevanju za zmanjšanje škodljivih emisij ter za izboljšanje napredka in družbene blaginje;
37. zagovarja vzpostavitev skupnih mehanizmov in sodelovanje v mednarodnih organizacijah LAK (kot je Organizacija sporazuma o amazonskem sodelovanju) za določanje in financiranje zaščite in trajnostnega razvoja velikih svetovnih naravnih rezervatov, kot je amazonska regija, v različnih državah LAK;
38. poziva Komisijo, naj spodbuja izvajanje okoljskih politik v državah LAK; meni, da je treba okrepiti sodelovanje in izvajanje najboljših praks, k čemur morajo prispevati tudi sredstva, ki jih namenja EU, in politika razvojne pomoči;
39. poziva vrhunsko srečanje v Limi, naj na podlagi načrta, sprejetega na trinajsti Konvenciji ZN o podnebnih spremembah, ki je potekala 15. decembra 2007 na Baliu, pripravi skupne pobude na področjih, kot so podnebne spremembe, širjenje puščav, energija (zlasti na področju obnovljivih virov energije in agrogoriv), voda, biotska raznovrstnost, gozdovi in ravnanje s kemičnimi proizvodi;
40. poziva vrhunsko srečanje v Limi, naj načne vprašanje svetovne krize zaradi pomanjkanja hrane, ga preuči in ponudi možne rešitve;

Okrepitev institucionalnih mehanizmov za spodbujanje in predvidevanje

41. prav tako priporoča:
 - (a) ustanovitev evro-latinskoameriške ustanove za spodbujanje dialoga med partnerji, ki bo javno-zasebne narave in podobna tistim, ki že obstajajo za druga geografska območja, kot sta Azija ali Sredozemlje; poziva Komisijo, naj za to pripravi podrobni predlog;
 - (b) ustanovitev dvoregijskega centra za preprečevanje konfliktov, namenjenega vnaprejšnjemu odkrivanju vzrokov možnih nasilnih in oboroženih konfliktov ter njihovemu preprečevanju in zaustavitvi možnega stopnjevanja;
 - (c) zopet predlaga ustanovitev centra za spremljanje migracij, ki bi bil namenjen stalnemu in podrobnemu spremljanju vseh vprašanj, povezanih z migracijskimi tokovi na evro-latinskoameriškem območju;
42. meni, da je nujno treba okrepiti parlamentarno razsežnost strateškega partnerstva in podpira prošnjo Latinske Amerike, ki ocenjuje, da je 150 primerno število poslancev evro-

latinskoameriške skupščine, da bi omogočili, da se vanjo vključi nedavno ustanovljen parlament Mercosur;

o

o o

43. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje predsedstvu petega vrhunskega srečanja LAK-EU, Svetu in Komisiji, vladam in parlamentom držav članic in vseh latinskoameriških in karibskih držav, latinskoameriški parlamentarni skupščini, latinskoameriškemu in srednjeameriškemu parlamentu, andskemu parlamentu in parlamentu Mercosur.